

De Schildershof in Maarssen

rapport 2707

De Schildershof in Maarssen (gemeente Stichtse Vecht)

Een Bureauonderzoek

K. van Campenhout
J.M. Blom



Colofon

ADC Rapport 2707

De Schildershof in Maarssen (gemeente Stichtse Vecht)
Een Bureauonderzoek

Auteurs: K. van Campenhout en J.M. Blom

In opdracht van: Aveco de Bondt

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, 21 december 2011

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend
uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.



Autorisatie:
R.M. van der Zee

ISSN 1875-1067

ADC ArcheoProjecten
Tel 033-299 81 81
Postbus 1513
3800 BM Amersfoort
Fax 033-299 81 80
Email info@archeologie.nl

Inhoudsopgave

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied	4
Samenvatting	5
1 Inleiding	7
2 Doelstelling en vraagstelling	7
3 Methodiek bureauonderzoek	7
4 Resultaten bureauonderzoek	8
4.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik	8
4.2 Beschrijving huidig gebruik	8
4.3 Beschrijving van de historische situatie, ondergrondse bouwhistorische waarden en mogelijke verstoringen	8
4.4 Beschrijving van bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden	9
4.5 Gespecificeerde verwachting (LS05)	11
5 Conclusies	12
6 Aanbeveling	12
Literatuur	13
Geraadpleegd kaartmateriaal	13
Geraadpleegde websites	13
Lijst van afbeeldingen en tabellen	13

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie:	Utrecht
Gemeente:	Stichtse Vecht
Plaats:	Maarssen
Toponiem:	De Schildershof
Kadastrale gegevens:	gemeente Maarssen sectie A nrs. 2686, 3172, 3173, 3174, 3175, 3196, 3377, 3986, 3987, 3988, 3989, 3990, 3991, 4073, 4074, 4201, 4202
Kaartblad:	31H
Oppervlakte plangebied	2500 m ²
Coördinaten:	131.184/461.705 (NW); 131.251/461.683 (NO); 131.188/461.650 (ZO); 131.188/461.664 (ZW); 131.163/461.687 (W)
Bevoegde overheid:	gemeente Stichtse Vecht
Deskundige namens de bevoegde overheid:	dhr. P.C. de Boer (regio-archeoloog Milieudienst Zuidoost-Utrecht)
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):	45801
ADC-projectcode:	4130215
Periode van uitvoering:	maart, april en december 2011
Beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten bv, Amersfoort
Beheer en plaats digitale documentatie (e-depot):	http://persistent-identificer.nl/?identificer=urn:nbn:nl:ui:13-3yc-kyo



Samenvatting

In opdracht van Aveco de Bondt heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied De Schildershof in Maarssen (gemeente Stichtse Vecht). In het plangebied zal een winkelpand gebouwd worden. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een aanvraag van een bestemmingsplanwijziging of een omgevingsvergunning en was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Het plangebied is gelegen op de oostelijke oeverwal van de Vecht. Op basis van de datering van deze stroomgordel worden archeologische waarden vanaf de IJzertijd verwacht. Bekende archeologische resten in het onderzoeksgebied stammen evenwel uit de Late-Middeleeuwen en Nieuwe tijd en zijn gerelateerd aan het huidige dorp Maarssen. De archeologische waarden worden aan en direct onder maaiveld verwacht in de oeverafzettingen van de Vecht. Vanwege de ondiepe ligging is het aannemelijk dat deze zijn verstoord bij de aanleg van de huidige bebouwing, die ongeveer de helft van het plangebied beslaat. Eventuele onverstoorde resten buiten de bebouwing zijn hierdoor niet in context te plaatsen.

ADC ArcheoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.



Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Periode	Tijd in jaren
Nieuwe tijd	1500 - heden
Middeleeuwen:	450 – 1500 na Chr.
Late Middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd:	12 voor Chr. – 450 na Chr.
Laat-Romeinse tijd	270 - 450 na Chr.
Midden-Romeinse tijd	70 - 270 na Chr.
Vroeg-Romeinse tijd	12 voor Chr. - 70 na Chr.
IJzertijd:	800 – 12 voor Chr.
Late IJzertijd	250 - 12 voor Chr.
Midden-IJzertijd	500 - 250 voor Chr.
Vroege IJzertijd	800 - 500 voor Chr.
Bronstijd:	2000 - 800 voor Chr.
Late Bronstijd	1100 - 800 voor Chr.
Midden-Bronstijd	1800 - 1100 voor Chr.
Vroege Bronstijd	2000 - 1800 voor Chr.
Neolithicum (Jonge Steentijd):	5300 – 2000 voor Chr.
Laat-Neolithicum	2850 - 2000 voor Chr.
Midden-Neolithicum	4200 - 2850 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum	5300 - 4200 voor Chr.
Mesolithicum (Midden-Steentijd):	8800 – 4900 voor Chr.
Laat-Mesolithicum	6450 - 4900 voor Chr.
Midden-Mesolithicum	7100 - 6450 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum	8800 - 7100 voor Chr.
Paleolithicum (Oude Steentijd):	tot 8800 voor Chr.
Laat-Paleolithicum	35.000 - 8800 voor Chr.
Midden-Paleolithicum	300.000 – 35.000 voor Chr.
Vroeg-Paleolithicum	tot 300.000 voor Chr.

Bron: Archeologisch Basis Register 1992



1 Inleiding

In opdracht van Aveco de Bondt heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied De Schildershof in Maarssen (gemeente Stichtse Vecht). In het plangebied zal een winkelpand gebouwd worden. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een aanvraag van een bouwvergunning en was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 23 maart en 14 april 2011 door: J.M. Blom (prospector), K. van Campenhout (KNA-archeoloog) en R.M. van der Zee (senior prospector).

2 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen een omschreven gebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld:

- Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn:

- In welke mate worden deze waarden verstoord door realisatie van de geplande bodemingreep?
- Hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?

Indien de archeologische waarden niet kunnen worden behouden:

- Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van archeologische waarden en hun omvang, ligging, aard en datering voldoende te kunnen bepalen om te komen tot een selectiebesluit?

3 Methodiek bureauonderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2 Landbodems, protocol 4002 Bureauonderzoek.

Het bureauonderzoek bestaat uit de volgende elf processtappen:

1. Afbakenen plan- en onderzoeksgebied en vaststellen consequenties van mogelijk toekomstig gebruik;
2. Aanmelden onderzoek bij Archis;
3. Vermelden (en toepassen) overheidsbeleid;
4. Beschrijven huidig gebruik;
5. Beschrijven historische situatie en mogelijke verstoringen;
6. Beschrijven mogelijke aanwezigheid bouwhistorische waarden in de ondergrond;
7. Beschrijven bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden;
8. Opstellen gespecificeerde verwachting;
9. Opstellen standaardrapport bureauonderzoek;
10. Afmelden onderzoek bij Archis: overdracht onderzoeksgegevens;
11. Aanleveren digitale gegevens bij e-Depot.

De processtappen 1 tot en met 7 leveren gegevens op basis waarvan processtap 8, de gespecificeerde verwachting wordt opgesteld. De gespecificeerde verwachting kan worden beschouwd als een belangrijke conclusie van het bureauonderzoek, omdat hierin wordt aangegeven of, en zo ja, welke archeologische waarden worden verwacht, indien relevant weergegeven op een kaart.



De resultaten van processtappen 1 tot en met 8 worden behandeld in de paragrafen 4.1 tot en met 4.5. Processtap 9 resulteert in het voorliggende rapport. De processtappen 10 en 11 hebben betrekking op het voor derden openbaar maken van de resultaten van het bureauonderzoek bij onder meer Archis en het e-Depot.

4 Resultaten bureauonderzoek

4.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik

Het plangebied ligt in De Schildershof aan de Albert Cuypstraat in Maarssen en heeft een oppervlakte van 2500 m². De exacte locatie is weergegeven in afbeeldingen 1 en 2. In het noorden wordt het plangebied begrensd door de Vincent Van Goghstraat, in het oosten door de Pieter de Hooghstraat, in het zuiden door de Albert Cuypstraat en in het westen door de Dr. Ariënslaan.

Van het plangebied zelf zijn onvoldoende archeologische en aardkundige gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de archeologische verwachting. Daarom zijn tevens gegevens betrokken uit de directe omgeving, waarmee het onderzoeksgebied kan worden gedefinieerd als het gebied binnen een straal van circa 1000 m rondom het plangebied.

In het plangebied is een nieuwe supermarkt met parkeerterrein gepland. Hierbij zal een gebied met een oppervlakte van 2500 m² worden bebouwd en heringericht. Een groot gedeelte van het plangebied zal ingenomen worden door de supermarkt en bijhorende winkeltjes. In het resterende gebied wordt een overdekt parkeerterrein gerealiseerd. Details over de bouwwijze zijn nog niet bekend. De bebouwing zal niet worden onderkelderd, maar mogelijk zal wel een halfverdiepte kelderbak worden aangelegd. De diepteligging hiervan is niet bekend. Vermoedelijk zal de bebouwing worden onderheid.

De consequentie van de voorgenomen ingreep is dat eventuele waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

4.2 Beschrijving huidig gebruik

Ongeveer de helft van het plangebied is momenteel bebouwd. De bebouwing bestaat uit bedrijfspanden. Het onbebouwde deel bestaat uit parkeerterrein en groenstroken.

4.3 Beschrijving van de historische situatie, ondergrondse bouwhistorische waarden en mogelijke verstoringen

De historische situatie is op verschillende kaarten als volgt:

Bron	Historische situatie
Historische kaarten uit 1645 ¹	op grond van schaal en detaillering geen specifieke informatie over het plangebied
Historische kaart uit 1670 ²	op grond van schaal en detaillering geen specifieke informatie over het plangebied
Kadastrale minuut uit 1811-1832 ³	weiland/bouwland
Bonnekaarten uit 1873, 1901 en 1926 ⁴	weiland met een perceelsgrens dwars door het plangebied
Topografische kaart uit 1959 ⁵	onbebouwd terrein tussen nieuwe bebouwing
Topografische kaart uit 1970 ⁶	oostelijk deel plangebied bebouwd, westelijk deel onbebouwd
Topografische kaart uit 1988 ⁷	huidige bebouwing gerealiseerd

¹ Rhenolandiae, Johannes Blaeu; Vltrajectvm, Johannes Blaeu.

² Rhenolandia Amstelania, Nicolaes Visscher; Ducatus Geldria et Zutphania comitat, Nicolaes Visscher.

³ Kadastrale Minuut Maarssen, Utrecht; Sectie A, blad 02.

⁴ Bureau Militaire Verkenningen 1873, 1901 en 1926.

⁵ Kadaster.

⁶ Kadaster.

⁷ Kadaster.



Maarssen wordt voor het eerst vermeld in de 10^e eeuw. Op een bezittingenlijst van de bisschop van Utrecht wordt gesproken over *Marsna* of *Marsua*, dat moerassige grond (marse) betekent.⁸ De eerste bewoning in de regio, in de IJzertijd en Romeinse tijd, concentreerde zich op de hoge gelegen delen in het landschap, de oeverwallen van de Vecht. Aan weerszijden van deze oeverwallen bevonden zich uitgestrekte moerasgebieden waar veenvorming optrad. Vanaf de Middeleeuwen begon men het veengebied langzaam te ontginnen. Kapittels en kloosters van het bisdom Utrecht speelden daarbij vanaf de 11^e eeuw een belangrijke rol. Zij gaven stukken grond in pacht aan leenmannen die op de oeverwallen hun kastelen en ridderhofsteden bouwden. Vanaf de 12^e eeuw vond de veenontginning plaats op een meer stelselmatige manier. Op deze manier groeide de oppervlakte bouwland en weidegrond. De oeverwallen van de Vecht vormden de basis van de ontginning.⁹

De nederzetting groeide langzaam en ging zich op de Vecht richten, die als gevolg van het toenemende handelsverkeer tussen Amsterdam en Utrecht een belangrijke scheepvaartverbinding vormde. Na de Tweede Wereldoorlog kwamen meer industrieën naar Maarssen om zich aan het in 1952 gegraven Amsterdam-Rijnkanaal te vestigen. Het proces van industrialisatie en de daarmee gepaard gaande groei van Maarssen zette zich in gestaag tempo voort. De Vecht, nu als transportweg voor personen- en vrachtvervoer betekenisloos geworden, kreeg een puur recreatieve functie.¹⁰

Uit het beschikbare kaartmateriaal blijkt dat het plangebied in de periode van het begin van de 19^e tot en met het eerste helft van de 20^e eeuw in gebruik was als weiland. Er is geen bebouwing aanwezig. Het oudere kaartmateriaal geeft vanwege de grote schaal en geringe mate van detaillering geen specifieke informatie over het plangebied. De eerste bebouwing in het plangebied werd gerealiseerd in de jaren '60. Deze is gelegen in het oostelijk deel en werd na twintig jaar weer afgebroken, waarna de huidige bebouwing werd gerealiseerd. Er is geen informatie beschikbaar over de bouwwijze van de huidige bebouwing. Het betreft overwegend garageboxen.

4.4 Beschrijving van bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden

De volgende aardwetenschappelijke informatie is bekend van het plangebied:

Bron	Informatie
Geologie ¹¹	(D0g) geulafzettingen of oeverafzettingen op geulafzettingen <u>nieuwe terminologie</u> : Formatie van Echterld, rivierklei op rivierzand (code Ec1)
Geomorfologie ¹²	niet gekarteerd (bebouwd); meest nabije natuurlijke eenheid op ca. 50 meter afstand: rivier-inversierug (4K26)
Bodemkunde ¹³	niet gekarteerd (bebouwd); meest nabije natuurlijke eenheid op ca. 100 meter afstand: kalkhoudende poldervaaggronden (Rn15A, Gt III-IV)
Meandergordels ¹⁴	Vecht (ca. 800 v. Chr. tot 1122 na Chr.)

Uit de geraadpleegde aardwetenschappelijke bronnen blijkt dat het plangebied is gelegen op de oostelijke oeverwal van de rivier de Vecht. Dit riviersysteem functioneerde van ca. 800 v. Chr. tot 1122 na Chr., toen de Kromme Rijn, waarvan de Vecht een zijrivier is, werd afgedamd. Ten noorden van Utrecht had het systeem dezelfde loop als die van de Angstel. Na de Romeinse periode nam de fluviaatiele activiteit van de Vecht toe ten koste van de Angstel.¹⁵ De Vecht vormde in de Romeinse tijd en de Middeleeuwen een belangrijke vaarroute.

⁸ Van Berkel & Samplonius 2007.

⁹ Blijdenstijn 2005.

¹⁰ Blijdenstijn 2005.

¹¹ Rijks Geologische Dienst 1988.

¹² Stichting voor Bodemkartering/Rijks Geologische Dienst 1975.

¹³ Stichting voor Bodemkartering 1970.

¹⁴ Berendsen & Stouthamer 2001.

¹⁵ Berendsen & Stouthamer 2001.



In de Late Middeleeuwen noodzaakten binnenkomend zeewater en verzanding tot diverse maatregelen: bochtafsnijdingen, kanalen en dammen.¹⁶ Na de stormvloed in 1173 werd de rivier voorzien van dijken, waarbij het plangebied vermoedelijk buitendijks kwam te liggen.

De oeverwallen boden in het verleden een gunstige ondergrond voor bewoning en landbouw. Door hun hoge ligging en goede natuurlijke ontwateringen werden oeverwallen in het verleden als woongebied door de mens uitgekozen. Vrijwel alle oudere dorpen zijn op oeverwallen ontstaan; ook de verbindingswegen lopen er over. Bovendien zijn stroomruggen geschikt voor allerlei vormen van landbouw. Ook in het plangebied kunnen ontginnings- en bewoningsresten verwacht worden, hoewel het op historisch kaartmateriaal tot de tweede helft van de 20^e eeuw onbebouwd lijkt te zijn geweest.

De oeverwallen zijn tussen Utrecht en Breukelen vrij hoog en smal en bestaan uit zandige of siltige klei.¹⁷ Ze gaan zijdelings via een smalle strook zware klei over in lager gelegen klei-op-veen-gronden. Door inklinking van het veen zijn de zandige oeverwallen relatief hoog in het landschap komen te liggen. Onder andere ten zuiden van Maarssen is in het verleden klei afgegraven voor de baksteen- en dakpannenindustrie.¹⁸ In de oeverwal heeft zich een poldervaaggrond ontwikkeld. Dergelijke gronden vertonen geen of weinig diagnostische kenmerken.

In het onderzoeksgebied zijn de volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Bron	Omschrijving
Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW)	hoge indicatieve archeologische waarde; hoge trefkans
Cultuurhistorische waardenkaart provincie Utrecht ¹⁹	zone van zeer hoge cultuurhistorische waarde (Blokverkaveling en vlakbij de mogelijke ligging van bevaarbare geul in de Romeinse tijd)
Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart gemeente Maarssen (afb. 4) ²⁰	Middelhoge archeologische verwachting vanaf de IJzertijd
Archeologische Monumenten Kaart (AMK) waarnemingen ARCHISII (Archeologisch Informatie Systeem)	AMK-terreinen 12012, 11471, 11472, 11473, 1985
vondstmeldingen ARCHISII	424309, 43169, 26249, 411359, 412443, 43175, 31939 en 417866
onderzoeksmeldingen ARCHISII	413219
	36488, 25907

De (indicatieve) archeologische waarden zijn weergegeven in afb. 3.

Het plangebied bevindt zich op de IKAW in een zone met een hoge archeologische verwachtingswaarde. Dit houdt verband met de ligging in een relatief hoog deel van het landschap, namelijk op de oeverwal van de Vecht. Het plangebied maakt op de Cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Utrecht deel uit van een zone van zeer hoge cultuurhistorische en hoge archeologische waarde. De begrenzing hiervan komt overeen met een terrein van hoge archeologische waarde, het oude historische centrum van Maarssen.²¹ Het beslaat een deel van de oeverwallen langs de Vecht, waar zich enkele kastelen, (versterkte) landhuizen en een kerk bevinden. De oorsprong gaat terug tot de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd. Ze zijn zeer bepalend zijn geweest voor de ontwikkeling van het dorp Maarssen.

Binnen AMK-terrein 12012 zijn, in een zone op 800 – 1200 m ten zuidoosten van het plangebied, tijdens proefsleuvenonderzoeken verschillende waarnemingen gedaan. Aan de Herengracht werden cultuurlagen bloot gelegd met daarin aardewerk uit de 12^e – 16^e eeuw.²²

¹⁶ Blijdenstijn 2005.

¹⁷ Stichting voor Bodemkartering 1970.

¹⁸ Stichting voor Bodemkartering 1970.

¹⁹ Blijdenstijn 2005.

²⁰ Botman et al. 2009.

²¹ AMK-terrein 12012.

²² Waarneming 43169.



Dit gebeurde tijdens een proefsleuvenonderzoek in vier huizen in 1985. Verder bleken er onder de huizen stenen funderingen uit verschillende perioden aanwezig te zijn. Op een terrein aan de Breedstraat werden in 1984 voornamelijk bewoningssporen uit de 17^e eeuw (en later) teruggevonden.²³ Er werd eveneens een concentratie aardewerk uit de 12^e/13^e eeuw aangetroffen.

Een drietal locaties is afzonderlijk geregistreerd als AMK-terrein. Een terrein van archeologische waarde () bevindt zich op circa 300 m ten zuidoosten van het plangebied en betreft de fundamente van een havezathe, die vermoedelijk in 1083 is gebouwd.²⁴ AMK-terrein 11472 van hoge archeologische waarde bevindt zich op circa 500 m ten zuiden van het plangebied en betreft een Gotische kerk met de tufstenen fundamente van een Romeinse voorganger en een overkluizing. Deze werden opgegraven tijdens de restauratie van het interieur.

AMK-terrein 11473 (zeer hoge archeologische waarde; op circa 400 m ten zuidwesten van het plangebied) betreft een havezathe, die vermoedelijk in de 14^e eeuw is gebouwd. Het betreft een oorspronkelijk rechthoekig gebouw dat in de loop van de tijd steeds verder is uitgebreid. In het hoofdgebouw is nog muurwerk uit de 14^e en 15^e eeuw bewaard gebleven. Naast het hoofdgebouw, dat apart omgracht is, is ook nog een voorterrein met twee uit de 17^e eeuw daterende poortgebouwen aanwezig. Binnen AMK-terrein 11471 is op de locatie Cromwijck een archeologische begeleiding uitgevoerd (waarneming 417866). Hierbij zijn muurresten van een waterkelder en stapelputten aangetroffen. De 16^e – 18^e eeuwse baksteen dateringen geven echter geen exacte datering aan de sporen aangezien ze lang in gebruik zijn geweest.

Buiten AMK-terrein 12012, is in 1999 een archeologisch booronderzoek uitgevoerd aan weerszijden van het Amsterdam-Rijnkanaal over een oppervlak van circa 15 ha.²⁵ Een gedeelte van dit gebied ligt op meer dan een kilometer afstand van het plangebied. Ondanks het feit dat er een hoge archeologische verwachting bestond voor het voorkomen van archeologische vindplaatsen uit de Prehistorie of de Middeleeuwen zijn deze niet aangetroffen. Wel is er archeologisch materiaal uit de Nieuwe tijd aangetroffen; dit wordt in verband gebracht met twee oude boerderijen. Er wordt een aanvullend bouwhistorisch onderzoek aanbevolen bij deze boerderijen.

4.5 Gespecificeerde verwachting (LS05)

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is de volgende gespecificeerde verwachting opgesteld:

Het plangebied is gelegen op de oostelijke oeverwal van de Vecht. Op basis van de datering van deze stroomgordel kunnen archeologische waarden hier dateren vanaf de IJzertijd. Bekende archeologische resten in het onderzoeksgebied zijn evenwel jonger en stammen uit de Late-Middeleeuwen en Nieuwe tijd. De archeologische waarden worden aan en direct onder maaiveld verwacht in de oeverafzettingen van de Vecht. Organische resten en bot zullen door de boven het hoogste heersende relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Andere type indicatoren (aardewerk) zijn waarschijnlijk matig goed geconserveerd. Het complextype en de omvang van eventuele archeologische resten kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens. Omdat de archeologische waarden direct aan en onder maaiveld worden verwacht, is het aannemelijk dat deze zijn verstoord bij de aanleg van de huidige bebouwing, die ongeveer de helft van het plangebied beslaat. Eventuele onverstoorde resten buiten de bebouwing zijn hierdoor niet in context te plaatsen. Bovendien is de kans op het aantreffen van archeologische waarden niet groot, vanwege de ligging van het plangebied buiten de historische kern van Maarssen.

²³ Waarneming 26249.

²⁴ AMK-terrein 11471.

²⁵ Waarneming 45097.



5 Conclusies

De in de Inleiding gestelde onderzoeksvragen kunnen op basis van de bereikte resultaten als volgt worden beantwoord:

Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig en, zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard, datering en waardestelling hiervan?

In het plangebied kunnen archeologische waarden vanaf de IJzertijd worden direct aan of onder maaiveld verwacht worden. Deze zullen bij de aanleg van de huidige bebouwing verstoord zijn en hooguit fragmentarisch aanwezig zijn. Eventuele waarden buiten de bebouwingscontouren zijn niet in context te plaatsen. De overige vragen zoals gesteld in de inleiding komen derhalve te vervallen.

6 Aanbeveling

ADC ArcheoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.

Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid het rapport wil inzien. Op basis van dit rapport kan de bevoegde overheid een selectiebesluit nemen. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.



Literatuur

- Berendsen, H.J.A & E. Stouthamer**, 2001: *Paleogeographic development of the Rhine-Meuse delta, The Netherlands*. Assen.
- Berkel, G. van & K. Samplonius**, 2007: *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*, Utrecht.
- Blijdenstijn, R.**, 2005: *Tastbare tijd. Cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht*. Amsterdam.
- Botman, A. et al**, 2005: *Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart gemeenten Maarssen, Loenen, Abcoude en Breukelen*, ADC Heritage rapport H 032.
- Nederpelt, S. & R.M. van der Zee**, 2008: *Diependaalse Dijk t.o. 33/33a te Maarssen (gemeente Maarssen); Een bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend en karterend booronderzoek*, ADC-Rapport 1275, Amersfoort.
- Stichting voor Bodemkartering**, 1970: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, toelichting bij kaartblad 31 Oost Utrecht*. Wageningen.

Geraadpleegd kaartmateriaal

- Bureau Militaire Verkenningen**, 1873, 1901 en 1926: *Maarssen*, blad 426, 1:25.000.
- Rijks Geologische Dienst**, 1982: *Geologische Kaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 31 Oost Utrecht*. Haarlem.
- Stichting voor Bodemkartering**, 1970: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 31 Oost Utrecht*. Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering**, 1988: *Geologische Kaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 31 Oost Utrecht*, Haarlem.
- Stichting voor Bodemkartering/Rijks Geologische Dienst, 1975**: *Geomorfologische Kaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 31 Utrecht*, Wageningen/Haarlem.

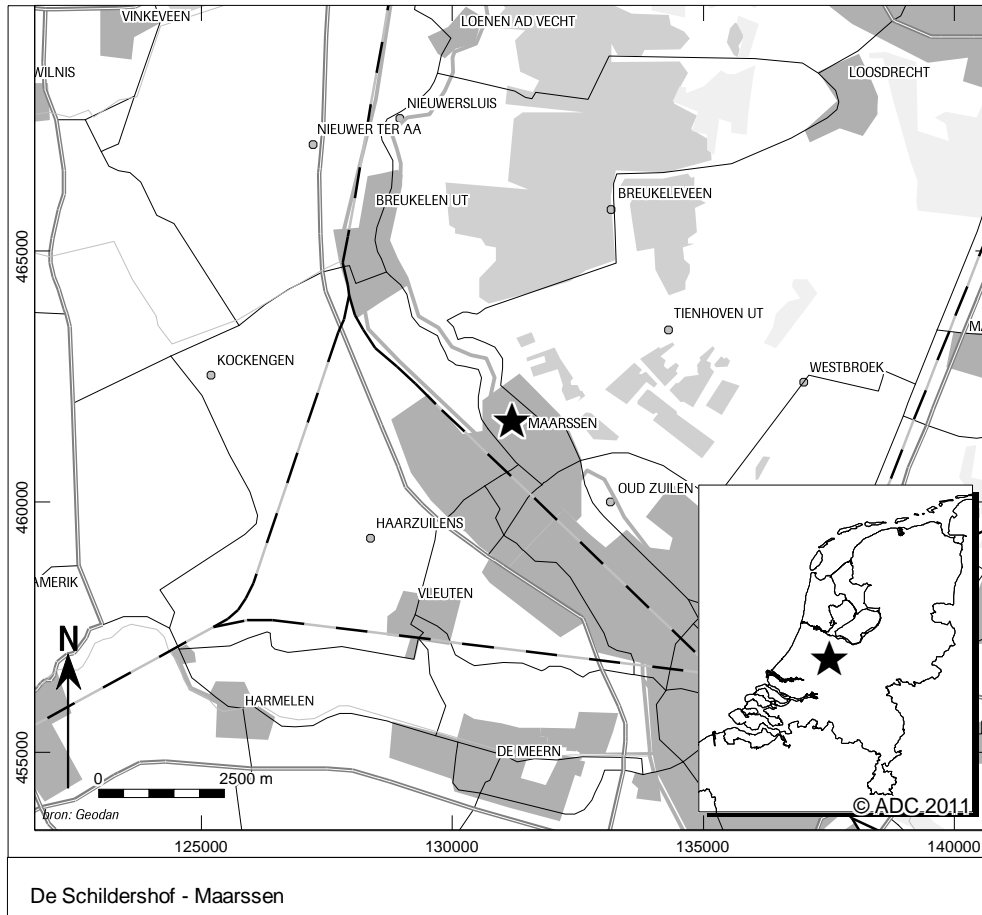
Geraadpleegde websites

- <http://archis2.archis.nl>
<http://watwaswaar.nl>
<http://www.ahn.nl>

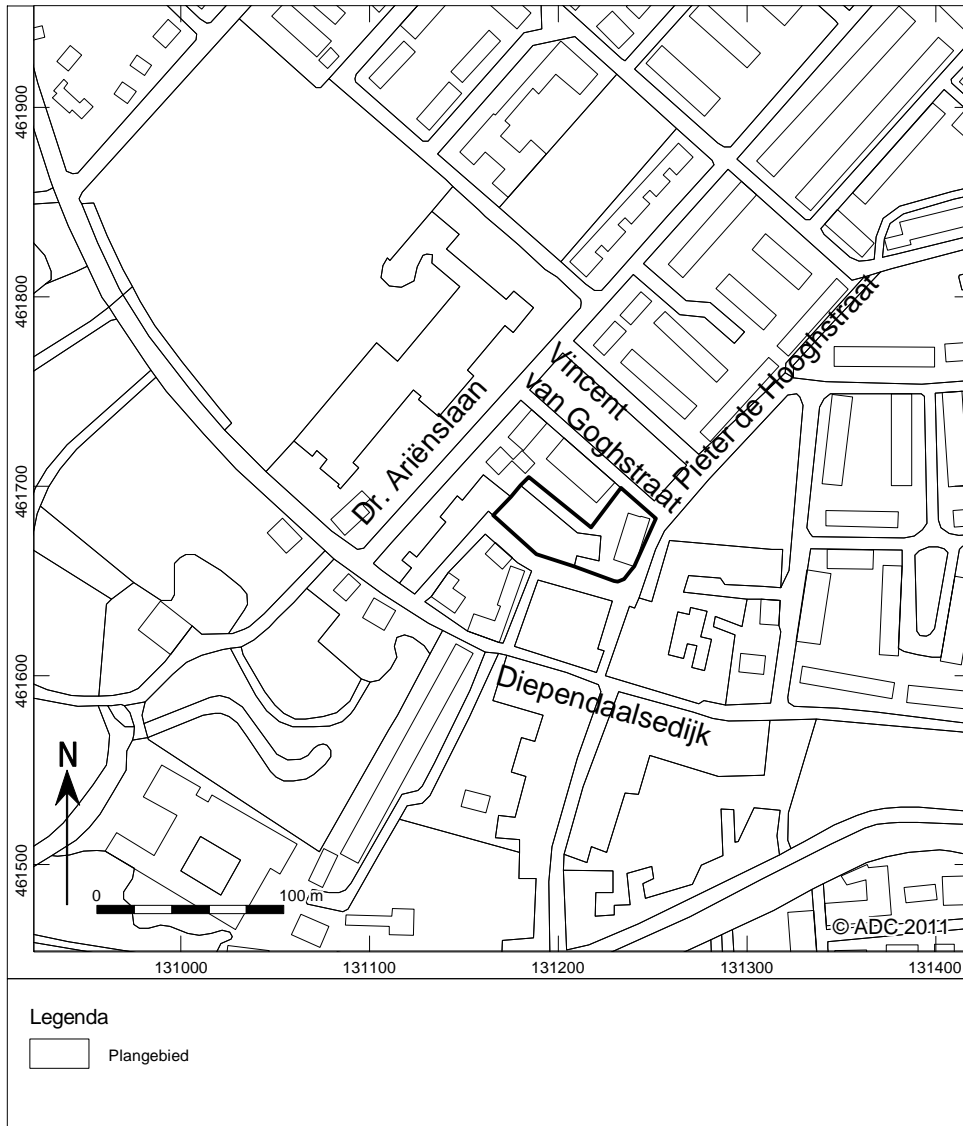
Lijst van afbeeldingen en tabellen

- Afb. 1 Locatie van het plangebied
Afb. 2 Detailkaart van het plangebied
Afb. 3 Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen
Afb. 4 Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart (voormalige) gemeente Maarssen.

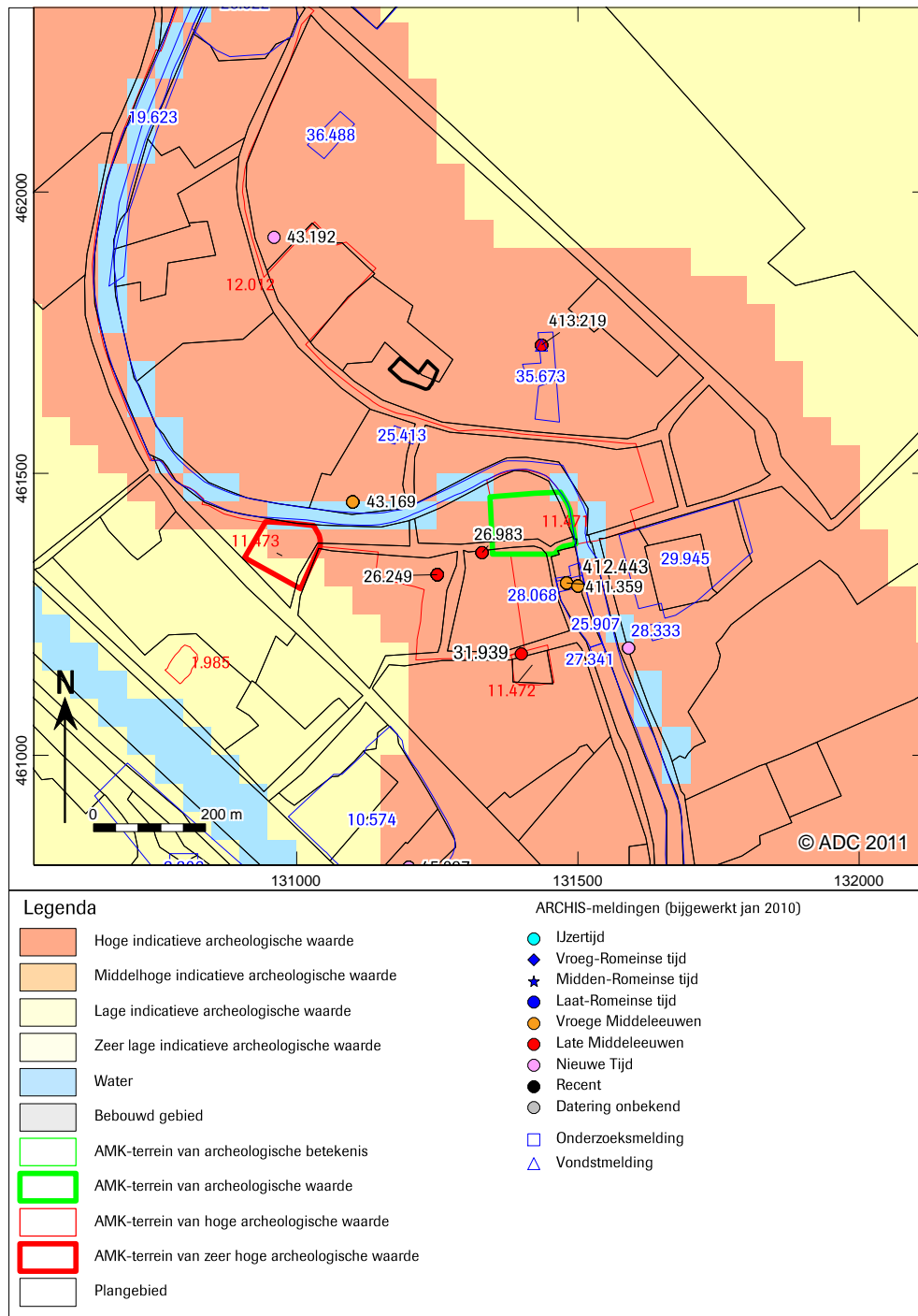
Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.



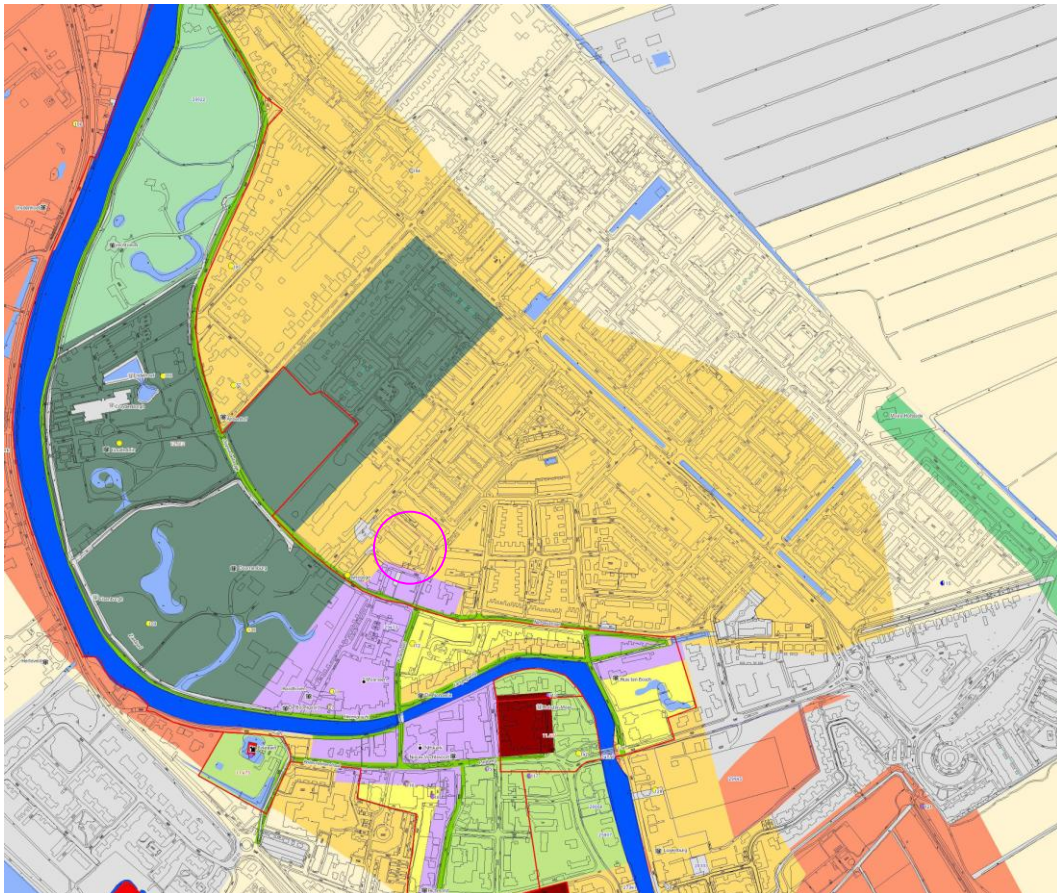
Afb. 1 Locatie van het plangebied



Afb. 2 Detailkaart van het plangebied



Afb. 3 Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen



Afb. 4 Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart (voormalige) gemeente Maarsse. In de lichtgele zone geldt een middelhoge verwachting vanaf de IJzertijd en bebouwing